

РЕШЕНИЕ

№ 132

гр. Варна, 18.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на пети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Милен П. Славов

Членове: Петя Ив. Петрова
Мария Кр. Маринова

при участието на секретаря Виолета Т. Неделчева
като разглежда докладваното от Милен П. Славов Въззивно гражданско дело
№ 20223000500322 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото производство е образувано по въззивна жалба, подадена от Р. П. и Х. П., и двамата граждани на Словашката република, чрез общия им процесуален представител адв. К.К.-М., срещу решение № 260013/04.05.22г. по гр.д. № 2469/18г. на ВОС, с което е прието за установено по отношение на тях и на И. Т. Г. от гр. Варна, че Р. П., роден на 03.06.1965г. в гр. Братислава, Словашка република, поч. на 07.05.2017г. в гр. Варна, Република България, е баща на детето А. И. Г., по иска, предявен от последния, действащ чрез своята майка и законен представител И. Т. Г. от гр. Варна срещу въззивниците и срещу неговата майка, на осн. чл. 69 от СК; и на осн. чл. 16, ал. 2, вр. чл. 13 и чл. 14, ал. 1 от ЗГР е допусната промяна в бащиното и фамилното име на детето от А. И. Г. – съответно от И. на Р. и от Г. на П.. В жалбата е изложено, че искът е предявен в нарушение на предвидения в нормата на чл. 69 от СК 3-годишен преклузивен срок, който за майката тече от раждането на детето (изтекъл на 27.05.11г.), но незапочнал да тече за детето, което ще стане на 27.05.2026г., когато същият ще навърши пълнолетие. Поради това се поддържа, че не е налице активна процесуална легитимация нито за майката, нито за детето. Освен това се сочи, че в случая искът е заведен от детето, но чрез майката, което съобразно приетото в ТР № 2/05.02.15г. по т.д. № 2/14г. на ОСГК на ВКС е недопустимо. Поради това се счита, че обжалваното решение следва да бъде отменено и делото прекратено. Евентуално се поддържа, че ако искът е допустим, то същият е неоснователен. Освен това първоинстанционният съд е кредитирал единствено показанията на

свидетелите, посочени от ищеца, които са заинтересовани от изхода на делото, но останали непотвърдени от останалите доказателства, докато твърденията на И.П., дадени пред нотариус в гр. Братислава и тези на адв. П.П., дадени пред нотариус в гр. Варна, не са били коментирани изобщо. Позовава се на решение на Братиславски окръжен съд, с което ищецът по настоящото дело не е включен в кръга на наследниците на Р.П., тъй като в дадения 1-годишен срок същият чрез своята майка не е успял да докаже, че има законови основания за това. Сочи се, че към настоящия момент И. Г. продължава да държи и ползва два имота на семейство П.и в гр. Варна, което става въпреки сключеното с нея споразумение от въззивника Р. П. в изпълнение на което той е прехвърлил безвъзмездно по ½ ид.ч. от единия имот в полза на ищеца и на неговата майка. Претендира се отмяна на обжалваното решение и отхвърляне на иска като неоснователен.

В предвидения срок е депозиран отговор на въззивната жалба от насрещната страна А. И. Г., действащ чрез своята майка и законен представител И. Т. Г., чрез адв. Г. А., с който жалбата е оспорена като неоснователна. Счита се, че обжалваното решение е правилно, законосъобразно и обосновано и се претендира да бъде потвърдено. Поддържа се, че искът е допустим, тъй като за ищеца е налице правен интерес, защото по отношение на него липсва установен произход от бащата, а преклузивният срок, който започва да тече от навършването му на пълнолетие, в случая не е започнал дори да тече. Сочи се, че цитираното във въззивната жалба тълкувателно решение на ВКС е неотнормативно, тъй като то касае друг иск. Счита се, че съдът не е допуснал процесуални нарушения при анализа на събрания по делото доказателствен материал по подробно изложени съображения. Сочи се, че писмените изявления на И. П. и тези на адв. П.П. не са приети като доказателства по делото и те не са разпитвани пред съда. Позовава се и на изготвената от починалия Р. П. нотариално заверена декларация за припознаване на детето А., в уверение на това, че то произхожда от него. На последно място се позовава и на обстоятелството, че въззивниците са създали пречки за събиране като доказателство на допуснатата от съда ДНК експертиза.

Майката на детето не е подала отговор на въззивната жалба.

В срока за отговор ДСП-Варна не изразява становище.

В с.з. изразените по-горе становище във въззивната жалба и в отговора ѝ се поддържат чрез процесуалните представители на страните.

За да се произнесе настоящият състав на съда съобрази следното от фактическа и правна страна:

Производството пред ОС-Варна има за предмет предявения иск по чл. 69 СК от детето А. И. Г., роден на 27.05.2008г. (малолетен към момента на подаване на исковата молба и непълнолетен към настоящия момент), чрез неговата майка и законен представител И. Т. Г., в гр. Варна, за установяване на произхода му от бащата Р. П., роден на 03.06.1965г. в гр. Братислава и починал в гр. Варна на 07.05.2017г. Изложени са твърдения за факти, от които да се установи, че именно това лице е биологичен баща на ищеца - майката И. Т. Г. е заживяла на съпругески начала с починалия Р. П. от есента на 2003г. и това продължило до смъртта му на 07.05.2017г., като по време на

фактическото им съжителство се е родило детето А. И. Г., за което знаят ответниците по делото. В удостоверението за раждане на детето е било отразено, че бащата е неизвестен. Близките роднини на биологичния баща на детето А. Г., вкл. и неговият син, роден на 05.09.1992г., който също е с имена Р. П., са гостували в дома им. На 23.10.12г. Р. П. е заверил нотариално декларация за припознаване на детето А. И. Г., но същата не е била представена в община Варна, тъй като той е очаквал решението си за развод от Словакия и желал всичко около семейното му положение да бъде изчистено. На 07.05.17г. Р. П. починал и неговият син Р. П. отнесъл праха му в Словакия.

Ответниците Р. П. и Х. П. (относно фамилното име на ответницата виж удостоверението за сключен граждански брак на л. 170) – съответно син и съпруга на починалия Р. П., оспорват иска. Излагат доводи, че ответницата П. е била в брак с починалия от 24.06.1989г. до смъртта му на 07.05.2017г. и че същите никога не са се разделяли. Оспорват твърденията в исковата молба, че познават ищеца като дете на претендиращия баща. Сочат още, че във връзка с наследството, което е оставил Р.П. (дядо на ответника Р. П. и баща на сочения за биологичен родител на ищеца Р. П.), И. Г. е подала искане нейният син А. Г. да бъде вписан като наследник. В тази връзка съдът в Братислава ѝ е дал указания да представи доказателства за бащинство, което тя не е направила и с решението на съда детето А. е било изключено от кръга наследници на дядото на ответника.

ДСП-Варна не е изразила становище и пред първоинстанционния съд.

Видно от удостоверението за раждане на ищеца А. И. Г., че същият е роден на 27.05.2008г. в гр. Варна от майка И. Т. Г., а бащата е неизвестен /л. 9/.

По делото е представена декларация за припознаване на дете от Р. П. /л.10/, роден на 03.06.1965г. в Братислава, Словакия, с нотариална заверка на подписа рег. № 4291/23.10.2012г. на нотариус Ст. Костадинова, рег. № 446 НК, район на действие Районен съд – Варна, видно от съдържанието на която същият декларира, че детето А. И. Г. е негово рождено дете и като негов баща го признава за свое дете. Изявено е желание то да носи имената му и да се казва А. Р. П..

Съгласно приложения препис-извлечение от Акт за смърт (л. 8) лицето Р. П., роден на 03.06.1965г. в Словакия, е починал на 07.05.2017г. в гр. Варна.

Видно от приложеното по делото удостоверение за граждански брак /л. 170/, че Р. П., роден на 03.06.1965г. в гр. Братислава и Х. Х., родена на 25.03.1965г. в Готвалдов, са сключили брака си на 24.06.1989г., като фамилните имена на съпрузите са станали съответно П.-П..

Представени са още с лицензиран превод от словашки език документи относно извършена проверка в Регистъра на жителите от Окръжен съд-Братислава относно починалия Р. П. /л. 78-79/, от които се установява, че лицето Р. П., роден на 03.06.1965г. в Братислава и починал във Варна на 07.05.2017г., има дете Р. П. с ЕГН 920905/6384.

С лицензиран превод от словашки език е представено и решение по дело с идентификационен № 1116215095, влязло в сила на 16.08.2018г., постановено от Окръжен съд – Братислава, съгласно което е предприета

процедура за наследството от завещателя Р. П., роден на 18.06.1937г., починал на 29.06.2016г., в която участват Ю.Л.А., родена на 29.01.1974г. и Р. П., роден на 05.09.1992г., като е определена обща цена на имуществото на завещателя в размер на 375 351.52 евро /л. 153-155/.

Съгласно издадено удостоверение по ч.гр.д. №1008/2019г. по описа на Районен съд – Варна /л. 151/, се установява, че в особената книга на съда въз основа на определение на съда № 1484/30.01.19г. е вписан отказ № 68/2019г. на Ю.Л.А., родена на 29.01.1974г., от Виена, Република Австрия, от наследството, останало след смъртта на Р.П., починал на 29.06.2016 г. в Братислава, Словашка Република.

Видно от сключеното на 21.02.19г. споразумение между Р. П., р. на 05.09.1992г. и И. Т. Г., действаща лично за себе си и като майка и законен представител на А. И. Г. (л. 162-163), че Р. П. като единствен наследник на дядо си Р.П., се задължил да прехвърли до 10.04.19г. на И. и А. Г. при равни квоти на съсобственост, собствеността върху дворно място с идентификатор 10135.5403.918, ведно със завършена вилна сграда в СО „Боровец-юг“, кв. Галата, гр. Варна, напълно безвъзмездно, но чрез договор за покупко-продажба, „за да се защитят правата на приобретателите“. От своя страна И. Г. се задължила да освободи заемания от нея и от членовете на семейството й апартамент № 15, ет. 4 в гр. Варна, ул. „Русе“, № 51, наследен от Р. П. от дядо му Р.П.. В изпълнение на горното споразумение са били сключени два договора за покупко-продажба на описаните имоти, оформени с НА № 32 и № 33 от 16.04.19г. на нотариус Р. Табакова, рег. № 148, гр. Варна (л. 156-157 и л. 159-160).

Във връзка с допусната пред окръжния съд ДНК експертиза за установяване на възможността починалият Р. П. да е баща на ищеца, както и вероятността ответникът да е еднокръвен брат на последния, съгласно протоколно определение от 27.01.2022г. са задължени детето А. И. Г. и ответниците да дадат кръвни проби, необходими за провеждане на експертизата. На основание чл. 161 ГПК съдът им е указал, че може да приеме за установени обстоятелствата, за които страната е създала пречки за събиране на допуснатите от съда доказателства. Кръвни проби са взети от ищеца и ответницата И. Т. Г., за което е проведено о.с.з. на 15.02.2022г. и същите са изпратени за съхранение на Национална генетична лаборатория СБАЛГ „Майчин дом“ ЕАД. Ответниците не са дали кръвни проби като още в първото по делото с.з. на 27.01.22г. процесуалният им представител е заявил, че те нямат желание да дават генетичен материал (л. 206).

В писмо вх. №261443/07.03.2022г. УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД е посочено, че в клиниката по съдебна медицина не се съхранява генетичен материал от лицето Р. П., починал на 07.05.2017г. и аутопсиран на 08.05.2017г.

Пред окръжния съд е разпитана свидетелката С.К., която е позната на ответницата И. Т. Г. от 2010г.-2011г. Сочи, че децата им са били в една и съща детска градина и че синът на И. се казва А., а баща му е Р. и по народност е словак. Отначало те живеели на семейни начала в къща в местност „Боровец“. Той водел детето на детска градина и тренировки по джудо. А. му викал „тате“, а Р. обичал детето и се грижел като баща за него. Свидетелката винаги е възприемала И. и Р. за родители на детето. Познава и

бабата на детето, която според свидетелката се отнася добре с детето и е привързана към него. Твърди, че бабата не говори български, но въпреки това имат нормални отношения и когато се налага И. им превежда. За разлика от майка си, починалият Р. знаел български. Не е чувала някой от близките на Р. от Словакия да се съмняват, че А. е негов син. Впечатленията на свидетелката са, че те са нормално семейство. Не е виждала други роднини на починалия освен майка му в България.

От показанията на разпитания като свидетел брат на ищеца /едноутробен/ – В. С., които съдът преценява с оглед неговата заинтересованост, се установява, че е познавал Р. П., с когото е живял в една къща в гр. Мездра заедно с майка си от 2004г. След това са се преместили в гр. Варна, където се е родил А.. Последният се е обръщал към починалия Р. с думите „татко“. Свидетелят излага, че знае Р. за баща на А.. Сочи, че е познавал бащата на Р., както и неговата майка И. Познава и другия син на Р., който също се казва Р. и последният е отсядал с приятелката си в техния дом. Споделя, че батко Р. много се радвал, че има брат и постоянно си е играел с него, а баба И. е водила А. на разходки. Дядото на А. – Р.-старши е бил българин с майка словачка и поради това комуникацията между него и внука му А. била много добра.

С оглед гореизложеното съдът намира, че предявеният иск е допустим, тъй като са налице всички предпоставки, предвидени в хипотезата на чл. 69 от СК и изяснени чрез задължителните указания, дадени с т. 2 на Постановление № 5/78 г. от 21.II.1979 г., Пленум на ВС (с оглед идентичността на действащата норма с тази на чл. 39 от СК`1968г.): детето е с установен произход от майката и неустановен произход от бащата; искът може да се предяви от детето, считано от момента на неговото раждане и до 3 години от навършването на пълнолетието му, като до 14-годишна възраст това може да стане чрез законния му представител – майката (по допустимостта на производството по настоящото дело е налице и изричното произнасяне на въззивния съд с определение № 152/06.03.19г. по в.ч.гр.д. № 96/19г. на ВАпС).

Настоящият състав намира с оглед предмета на спора за неоснователно възражението на ответниците, че в случая следва да намира приложение решението на Братиславски окръжен съд, с което ищецът по настоящото дело не е включен в кръга на наследниците на Р.П., тъй като в дадения 1-годишен срок същият чрез своята майка не е успял да докаже, че има законови основания за това. В настоящия казус се касае за произхода на дадено лице, т.е. гражданскоправния му статус. Соченото решение на Братиславски окръжен съд е постановено с оглед предприета процедура за наследството от завещателя Р. П. и определяне на обща цена на имуществото на завещателя. То не би могло да намира пряко приложение по силата на Регламент (ЕС) № 650/2012 в области на гражданското право, различни от наследяването (така в „Граждански процесуален кодекс. Приложен коментар. Проблеми на правоприлагането. Анализ на съдебната практика“, Авторски колектив, ИК „Труд и право“, л. 1652) и изрично в гл. I, чл. 1, т. 2, б. „а“ от самия Регламент.

Съвкупният анализ на събраните по делото доказателства обуславя извода за основателност на иска по чл. 69 от СК – майката на детето А. (И. Т.

Г.) е живяла на семейни начала с починалия Р. П. в периода от около 2004г. до настъпване на смъртта му през 2017г. Установява се, че същите са имали хармонични отношения и не са се разделяли. Следователно е житейски и логично обосновано същите да са имали интимни отношения към вероятния момент на зачеването на детето А. – м. 08.2007г. От взаимно съвпадащите и допълващи се показания на разпитаните по делото свидетели се установява (отчитайки заинтересоваността на св. С.), че роднините на починалия Р. П. (неговите родители и сина му от брака му с Х. П.) са познавали детето като негов син.

Налице са данни за извънсъдебно признание от починалия Р. П. на спорния по делото факт, съдържащи се в представената нотариално заверена декларация, създадена с цел припознаването на детето А. И. Г.. В същата се съдържа и изразено от декларатора желание детето да носи имената му и да се казва А. Р. П..

Съдът не следва да коментира и анализира дадените в писмен вид свидетелски показания от П.К.П. и И.П. (неприети от първоинстанционния съд и приложени към задната корица на първоинстанционното дело), тъй като процесуалният закон не допуска такава форма на свидетелстване в гражданския процес.

Поради изложеното и независимо, че по делото не е проведена назначената от съда ДНК-експертиза (не по причина на поведението на детето и неговата майка, които са дали необходимия биологичен материал, който и понастоящем надеждно се съхранява, а поради отказа на ответниците да предоставят такъв), с оглед всички анализирани по-горе доказателства, преценени в тяхната съвкупност, следва да се приеме, че детето А. И. Г. произхожда от биологичния си баща Р. П., роден на 03.06.1965г. в гр. Братислава, Словашка република и починал на 07.05.2017г. в гр. Варна, Република България. На осн. чл. 16, ал. 2, вр. чл. 13 и чл. 14, ал. 1 от ЗГР и при съблюдаване на семейните традиции и изразеното от починалия П. желание, бащиното и фамилното име на ищеца следва да се променят съответно от И. на Р. и от Г. на П..

Първоинстанционното решение, инкорпориращо същия резултат следва изцяло да се потвърди.

По разноските.

На осн. чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАдв. и предвид осъществената безплатна адвокатска помощ от адв. Г. А. в полза на въззиваемия А. И. Г. за защита пред въззивната инстанция, Р. П. и Х. П. следва да бъдат осъдени да й заплатят минимално адвокатско възнаграждение съобразно чл. 2, ал. 2 вр. чл. 7, ал. 1, т. 3 от Наредба № 1 на ВАДв.С в размер на 600 лв.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение 260013/04.05.2022г., постановено по гражданско дело № 2469 по описа за 2018г. на Окръжен съд – Варна.

ОСЪЖДА Р. П., роден на 05.09.1992г. в Република Словакия, с адрес:

Република Словакия, гр. Братислава 1032, ул. „Андруsoвoвa“, № 6 и X. П., родена на 25.03.1965 г. в Гoтвaлдoв, oкръг Гoтвaлдoв, Рeпyбликa Слoвaкиa, с адрес: Рeпyбликa Слoвaкиa, гр. Братислава 1032, ул. „Андруsoвoвa“, № 6, да заплатят на адв. Г. А. Ц. от АК-Варна, личен № 1700123290 със съдебен адрес: гр. Варна, ул. „Драган Цанков“, 14, ет. 1, сумата от 600 (шестстотин) лв., на осн. чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАдв.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от съобщението до страните при наличието на предпоставките за допускане на касационното обжалване съобразно чл. 280, ал. 1 и ал. 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____